

KÜLTÜR, DİN ve TERAPİST İLİŞKİSİ

Doç.Dr.Behiye Alyanak

İst.Tıp Fak.Çocuk Ruh Sağlığı ve Hast. A.D.

behiyealyanak@hotmail.com

(Ulusal Aile Terapisi Kongresinde 16.10. 2011'de
sunulmuştur)

Kültürel yapı elemanları

Toplumsal üyelerince paylaşılan temel dayanaklar

- Gelenek, görenek
- İnançlar ve din
- Değerler
- Normlar
- Semboller
- Anlamlar

‘Kültür insanlara toprakla bulaşır; kanla değil!’

Udi Yervant

YAŞAMAK alış-verişi

Bütün dünyada ve ülkemizde yaşam son 20-30 yılda çok hızla değişti. Denetimsiz teknoloji hızla hayatımıza giriyor

Uyaranlar algımızı, düşüncemizi aşıyor! Hazmetmek, yerine koymak zor! Geri kalmak tehdidi altındayız!

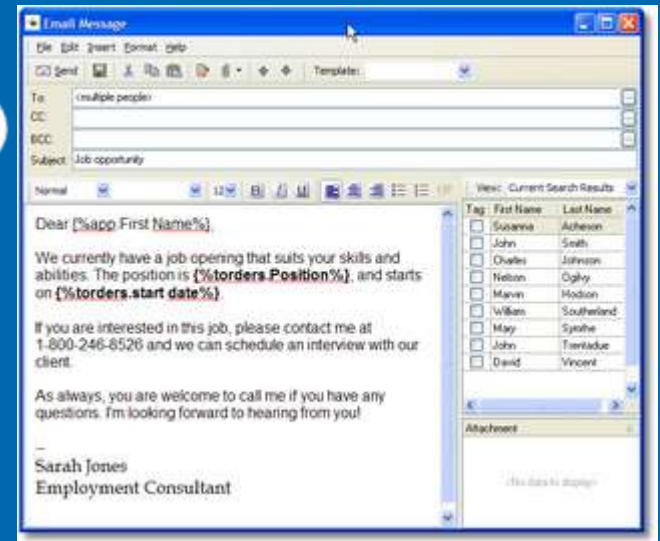
Kırsal-geleneksel sosyal destek sistemi zayıfladı. Toplumsal paylaşım ve dayanışma hızla azaldı. Geniş aile yaşamı apartman ortaklığına dönüştü

Birbirimizi görmeyerek/ ötekileştirerek/ umursamayarak mı aşıyoruz?

‘Eskiden eşyalar kullanılır, insanlar sevilirdi; şimdi insanlar kullanılır, eşyalar sevilir oldu’ Can Dündar

Teknoloji ilişkilerin doğasını değiştirdi.

twitter

facebook

Başkaları ve
ben..

İlişkisiz
duruşlar
artıyor,
İlişkisel
bağlar
kopuyor.

İnsan 'otistik insan' olmaya doğru hızla evriliyor!

Neoliberal market kültüründe Çocuk Akıl Sağlığı: çocukluğun McDonald'laştırılması (Timimi, 2010)

- Agresif kapitalizm, narsistik değerler sistemine yol açmıştır
- Çocuklarda davranışsal-duygusal sorunlar günden güne artmaktadır
- Psikotropik ilaç reçetelerinde UK'de 1994-2004 arasında %7000 artış

Eğer yaşamımızın nedenine sahipsek hemen
hemen her duruma katlanabiliriz (Nietzsche)

İnsan varlığı

- İnsan, ötekilerden doğan, kendi mikrokozmozunu makrokozmozla bütünleştirme ihtiyacında, filoontogenetik süreçte, biyopsikososyotinsel, sonsuzluklar arasında gezinen, varlık alanıdır
- İnsan gezinirken, ararken, seçer, seçilir, fenomenleri anlamlandırır, yerine koyar, tüketir, üretir
- Yaşam üretir, oyun üretir, öykü üretir, yaşam öykülerini yeniden üretirken sağlık bulduğu yerde psikoterapiden söz edilir

Düşünce...kanıt...mutlak gerçek

- Düşünce düşe kalka duyguyu izler. Düşünce'nin nereye düştüğü önemli midir?
- Düşünce, kanlı canlıdır, eylemden geçen kanıdır, kanaatta dursa da, kanıtta ilerler. Kanıt ortada hak arayışıdır, haksızlık iddiasıdır
- Aile yaşamında ise aile öyküsü, atalarda ise tarih, yakın bir diğerinde ise yakın ilişki öyküsü, önemli diğerlerinde ise sosyal ilişki öyküsü
- Çoğunlukta ise bilimsel öyküler kurulur. Kurmacadan mutlak gerçeğe giden yolu ise felsefe tartışır

SÖZ

Başlangıçta söz vardı
Söz herşeydi
Herşey birşeyde kendini görmek istedi
Söz, saf sesle birleşmek istedi
bunun adı Aştı
Herşey şeylerine dağılmayı göze aldı
Söz ses parçacıklarına verilmiş oldu
Herşey bir anda şeylerde parlayarak yayılırken,
Yaşamın sesi, verilen sözü sorguladı durdu
Ses sonsuzun hiçlik sınırından geri döndüğünde
Sur'a üflendiğinde,
bütünleşen birşeyler Herşeyde saf tutacak
Söz verilmiş alınmış olacak
Sonunda Sözde durulacak..

Mimesis

- Hayvan ve insan arasındaki fark öykünme yeteneğindedir. İnsan içsel eğitsel süreçte, öğrendiğini yineleyerek öykünüyor, bilişsel pekiştiriyor. Kültür, kopyalama, öykünme, mimesis yoluyla gelişiyor
- İnsan topluluklarının olumsuzlu başından savmak/olumluyu dilemek adına ‘günah keçisi tanımlaması-kurban sunumu’ kültürü oluşturan temel etkindir

(Girard R: Kültürün Kökenleri, 2010)

KURBAN'ın bizdeki anlamı

- Özveri, dua gibi gönülden verilen öz olduğunda MAKBULDÜR
- Hz. İbrahim en değerli ÖZ' ünü, yavrusunu ALLAHA KURBAN VEREBİLECEK GÖNÜLE, İMANA sahiptir
- KURBAN-ACIYI, KAYBI YAŞAYAN' dır
- Kurban OLMA'ya TANIK OLMAMIZ yoluyla ALLAH bizdeki ŞEVKATİ, MERHAMETİ, ÖZENİ görmek ister

Verebilmek..ÖZ-VERİ

- VERMEK almaktan daha değerlidir
- GÖNÜL, içimizdeki sevgi, güven, iman bütünlüğü, deryasıdır. GÖNÜLDEN VERİLEN MAKBUL'DÜR
- Dua, gönülden ALLAHA verilen dilektir, istektir. O'nun dileğidir dilenen. OL'sun dilenir.O isterse OLUR. HAKKIMIZDA HAYIRLISI dilenir.
- Dilemek, dilenmek ve dilencilik değildir. Aracılı (yatırlara adaklar yapmak gibi) ısrarcı dua MAKBUL DEĞİLDİR

Mutlak varlık, ALLAH

- İNSAN'a kendi nefesinden (ruhundan) üfleği. Kendi suretinden yarattı. Müslüman, ALLAHA GÖNÜLDEN BAĞLI OLAN' dır.
- Puta tapmak gúnahtır; ALLAH'ı putlaştırmayalım! Allahla kurulan ilişki kişiye özeldir. İslamda RUHBAN sınıfı yoktur. Mürşid-mürid ilişkisi GÖNÜLDENDİR, TAPINMA NİTELİĞİ GÖSTERMEZ.
- TİNSEL GURUR: ALLAH kimi daha çok seviyor? ALLAHİ TEKELLEŞTİRMEK mümkün müdür? Tevrat'ta, Yahudiler ile ilgili hayal kırıklıkları, kızgınlık, yanı sıra sevgi ve seçilmişlik ifadeleri vardır. Semavi din inancı olmayanlarda DA ULU YARATICI yok mu?
- Allah peygamberlerine insanları yargılama hakkı vermemiştir. AMA BİZ NE KOLAY TANI KOYUYORUZ!

Kültürel antropoloji

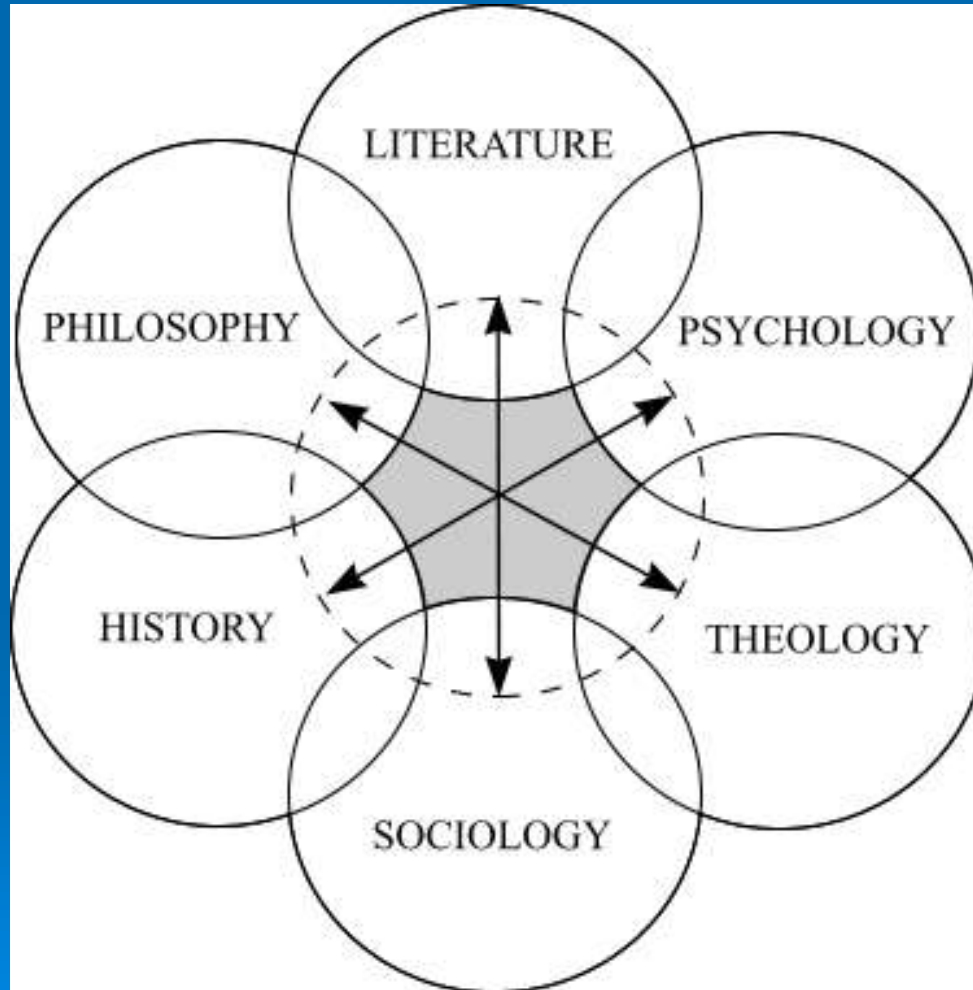

Bir mühendisin köprü yapmadan önce, bir modelini yaparak tüm kapasitesini test etmesi gibi, OYUN hayatın bir modelini yaparak, güçlüklerini sınar

Art/oyun/terapi doğası itibariyle disiplinler arasıdır

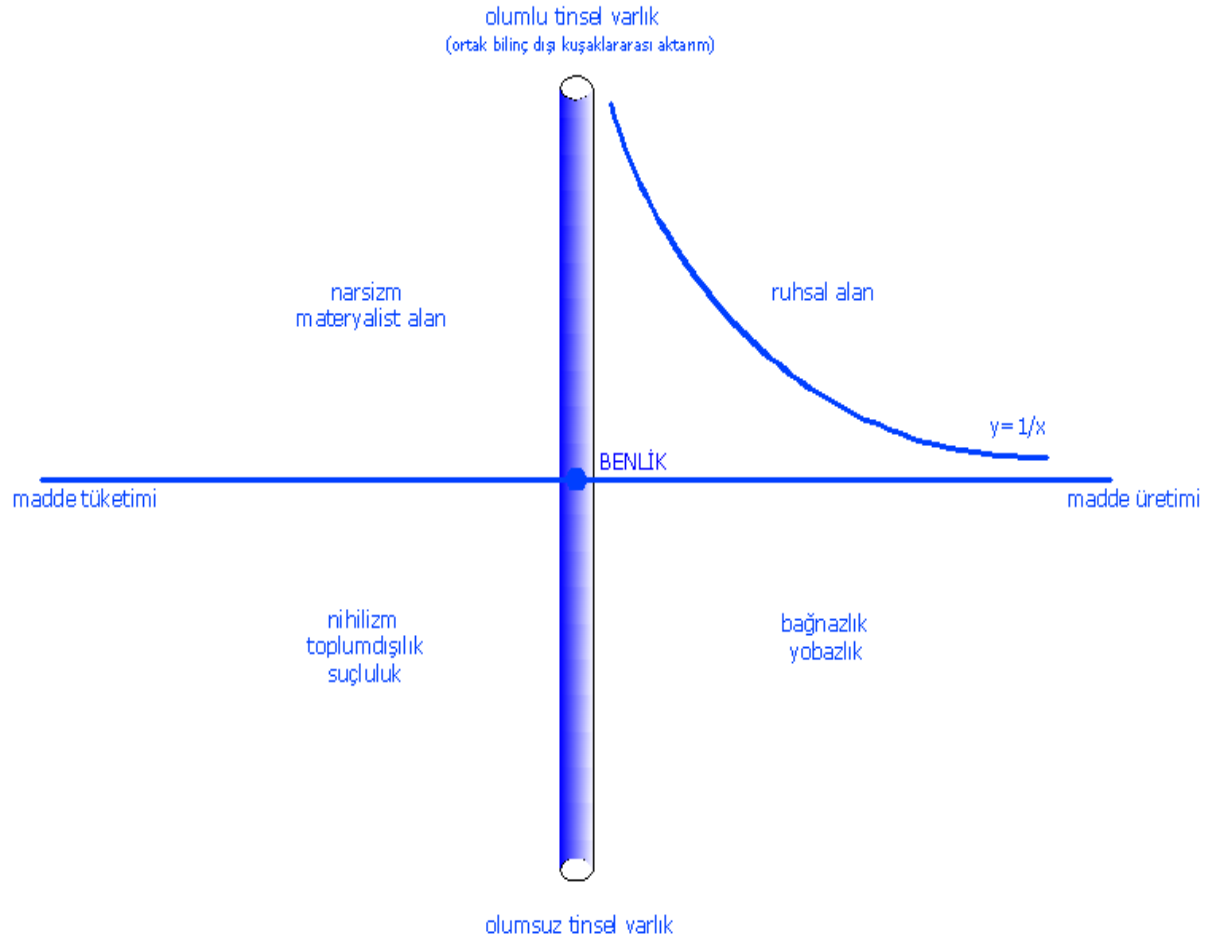

Egosal (kendisiyle ilgili) varlık

Tinsel (kendini aşan) varlık

- Tinsellik, bir özgürleşme hareketi olarak, verili olanı varederek, ötekinin varlık alanını (öyküleyerek) tanıma çabasıdır
- Egosallık, verili olanı yok sayarak/yok ederek aşmaya yönelir; şiddet, istismar, intihar, öldürmeye varabilir

(Kovel J: Tarih ve Tin, Ayrıntı yayınevi, aslı 1991)

İnsan ve ötesi

- Egosal toplumlarda yaşlılık bastırılır. Mezarlıklar şehir dışındadır. Böylece 7 den 70 e gençlik ruhu hüküm sürer
- Oysa insan, ayrılmışlık ile bağlanmanın diyalektiğine göre oluşur ve ölmek zorundadır
- Ruh, ister ölümden sonra adsız doğa olsun, ister sonsuz yaşama kavuŖsun; varlığın gerçek değerli özüdür

- Ötekine açılan bir kanal olan tin-varlıktan yoksun olan ego için ölüm mutlak bir yokluk ve dehşettir. Ölümde hiçlikten başka bir şey göremez çünkü yoklukla varlık arasındaki bağı kavrayamaz
- Egonun ölümden duyduğu korku öylesine mutlaktır ki egosal varlığın egemen olduğu toplumlarda bu konu tamamen bastırılır

Eski türklerde..

- Göçebe kavimlerin yerleşik kültür oluşumunda zorluk yaşanmış
- **Gök Tengri Dini**, tek Tanrılı bir din olarak Musevilik, Hristiyanlık, Müslümanlık gibi semavi özellikte

Kalafat Y: İslamiyet ve Türk Halk İnançları, Kültür Bakanlığı, Ankara, 1996

Toprakla ilişkimiz- Köklenmek sorunu

- Yerleşik düzene geçmemiz zor olmuş!
- Toprağı severek mi salt benim demek için mi sahipleniyoruz? Kırsalda, işsiz insanlar tarlada çalışmak istemiyor!
- Toprağı canlandırmak zevkiyle toprakla uğraşılmıyor! Yeterince ağaç, çiçek dikeyor muyuz?

Sahiplenmek/ sahip olmak

- Sahip olduklarımızı göstererek, kimlerden olduğumuzu bildirerek ötekinden üstünlük iddiasındayız!
- Başımızı sokacak bir ev sahibi olacak mıyız? Kerpiç evlerimiz, çiçeksiz, balkonsuz sıvasız, boyası dökülmüş beton yığınlarımız! Bahçede, dışarıda yaşamayı seviyoruz, evlerimizde değil! Vagonları, karavanları seviyoruz.
- Biz ÖZGÜR RUH' uz. Yerleşik yaşam kutucuklarına, maddenin içine sıkışmak zor!

Nasıl bir kültür üretiyoruz?

- Sultan olmak iddiasındayız, sultan gibi hiçbirşey yapmadan durabiliriz, ötekini kullaştırarak! 'Etraftan ne derler?' ile çok meşgulüz
- Duygusunu ortada yaşayan güçsüzdür, acizdir, başı eğiktir, yetersizdir, zavallıdır(!) Gülmek, sululuk, hafifliktir; ağlamak duygusallıktır. Duygusallık kadına yakışır (!)
- Duygularımızı, farklı düşüncemizi açıkça yaşayamıyoruz, yeteneğimizi özgür yaratıcılığa dönüştüremiyoruz. Farklılığı zar zor yerleşikleşmiş kültürümüze tehdit algılıyoruz. Belki de farklılık, isyanı, isyan kıyımı, yıkımı getirecek korkusu içindeyiz!

Geleneksel değerlerimiz..

- DÜNYA MİSAFİRHANESİNDE BİRBİRİMİZİ BUYUR ETMEK! BİRBİRİMİZE HİZMET ETMEK!
- HEMHAL, YOLDAŞ, PAYDAŞ, OLABİLMEK!
- KENDİNİ BİLMEK! HADDİNİ BİLMEK!
- OTURMASINI KALKMASINI BİLMEK!
- SU GİBİ AKMAK GİTMEK, SU GİBİ AZİZ OLMAK!

Aile, KAPAKLI TENCERE olmasın!

- Aile, birbirini kendinden sayan insanlar grubu. Ancak insanın kendine ettiğini kimse edemeyince!.
- AİLE bu yaşamın süsleri! Eşler, ALLAH' ın sevgiyi öğrenmemiz için verdiği hediyeler, kendilik nesnemiz olurken onnipotent fantezilerimizin araçları değiller!
- Mükemmelli bekleme! olumlu şeyleri gör, göster,
- Çocukların refakatinde olalım. Çocuğun hayallerini, oyun dilini öğren, cezalandırma, suçlamadan hataları konuş, çocuğun yapabileceklerini yapmasını destekle, olumlu, olumsuz duyguların ifade edilmesi için dinle,
- Aşırı koruyucu-kollayıcı olmayan; kararlı-tutarlı ebeveyn tutumu şart!!

Sağlıklı kimlik ...

- Anne babanın farklı kültürlerden geldiği iki kültürlü, iki dilli aileler giderek artıyor!
- Farklı kültürlerin birlikte varoluşuna onay veren varoluş içinde kimlik integrasyonunun sağlanması önemlidir (Yılmaz 1996)

Çok kültürlü kimlik..

- Kùltürleri birbirlerine göre değèrlendiren, aşığılayan, üstünleştiren yaklaşımlar çok kültürlü kimliğı destekleyemez
- Çok kültürlölük söylemi kùltürlerarası farka odaklanarak ayrımcılığı ve milliyetçiliğı desteklememelidir
- Çok kültürlü kimliğe (multicultural personality) sahip olanlarda psikolojik sağık daha iyi bulunmuştur (Ponterotto 2007)

Göçmen gençlerin kimliklerini oluşturmalarında...

- Yaşadıkları en tehlikeli psikolojik savunma düzeneği toplumsal kabul görmeyen/örseleyici olumsuz kimlik imajının içe alımıdır (Malewska-Peyre 2004)
- Kültürel pratikle uyumlaşmadan, özümsemeden içe alınmış (introjeksiyon) olumsuz kişilik özellikleri yoksayıcılık/şiddet potansiyeli taşır
- Olumlu kişiliği olan insanlarla özdeşim olanağı bulunması (internalizasyon) zenginleşme, olgunlaşma olarak yaşanır

Kültürlerin teması(acculturation)

Kişilerin bir diğer kültürle teması sonucu ortaya çıkan modifiye (uyarlanmış) davranış, tutum süreçleridir

- birinin erozyonu 'un-culturation'? (=asimilasyon)
Kültüründen vazgeçmek zorunda hissetmesi,
akültüراتif stres!!
- birlikte çoğalma-eklemlenme 'ad-culturation'?
(=integrasyon)

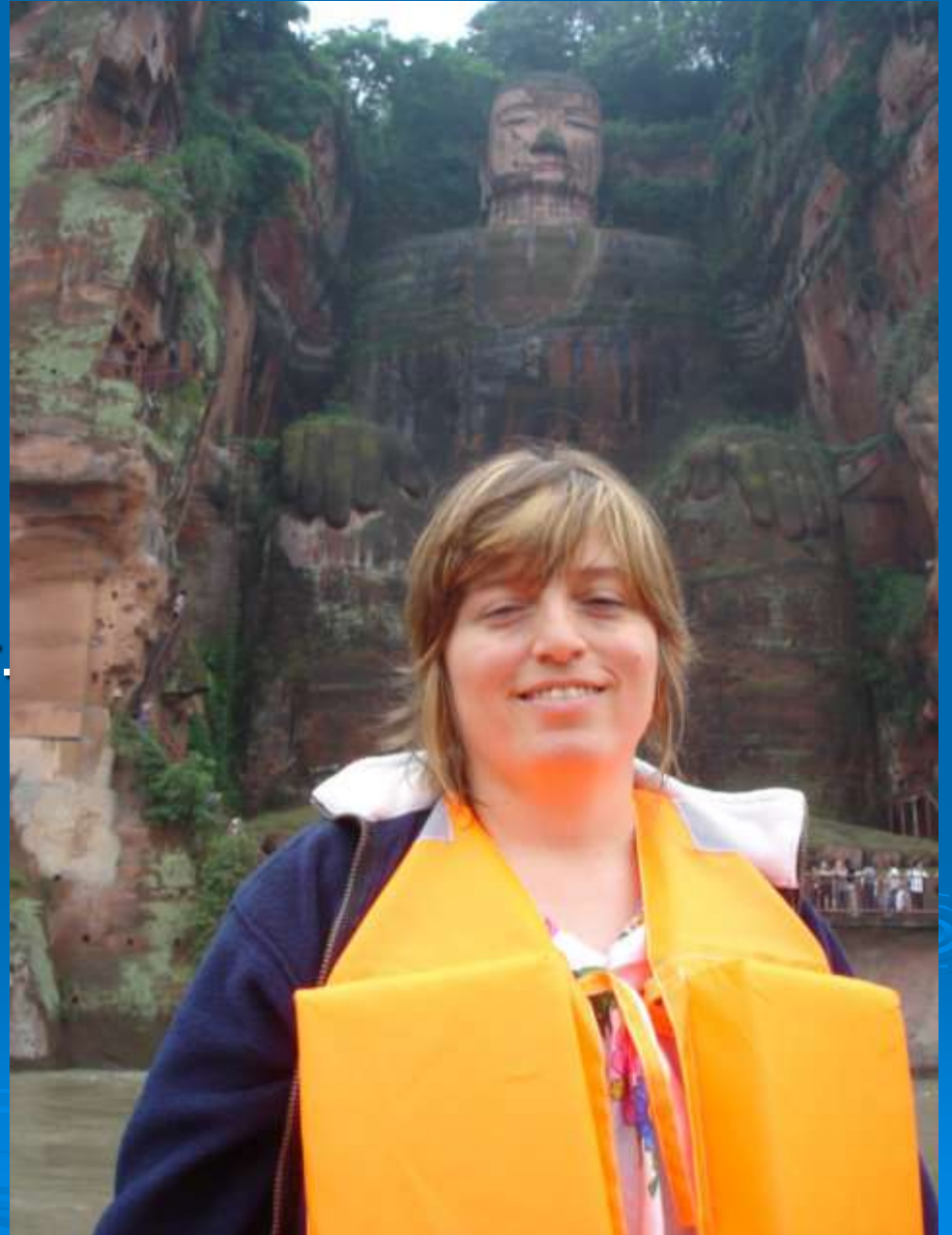
Çok kültürlü kimlik..

- Etnik kimlik bilinci ve bikültürel yeterlilik gençleri şiddetten koruyan bir etkidir (Soriano 2004)
- Akültürasyon, potansiyel şiddet riski oluşturur
- Kimlik krizini çözmede bütün aileyi (aile kökenini) ele alan terapi biçimleri en iyi sonucu vermektedir (Mangold 1985)

O boş bir kase gibidir,
Kullanılırken tamamen doldurulmaz.
Dipsizdir, bütün şeylerin kaynağıdır.
Bütün keskin köşeleri yumuşatır,
Bütün düğümleri çözer,
Bütün ışıkları uyumlu hale getirir,
Dünyayı tek bir bütün olarak birleştirir.
Derinlerde saklıdır,
Ama sonsuza dek varolacaktır.
Kimin çocuğu olduğunu bilmiyorum;
Herşeyin ortak atası, şeylerin babasıdır.

Great Buddha (Çin, Chengdu)
71m yükseklik,
28m genişlikte, dağa oyulmuş
Buddha'nın ayak başparmak
tırnağı üstünde 4 kişi oturabilir.
3 nehrin birleştiği yerde
kazaları önlemek amacıyla,
yapımını başlatan rahip
bir gözünü kaybetme
pahasına, 70 yılda bitirilmiş.

Gerçek birdir, bilgeler onu birçok isimle çağırır (Vedalar)

İnsanın öyküsü..

- İnsanların öyküleri hayatlarını oluşturur ama kendilerini (ruhsal varlık) tasvir edemez
- Öyküde anlatılmayan/saklı bölüm öne çıkarıldığında öykü yeniden oluşabilir
- Problemin öyküsü oluşur ve dışarıya alınırsa ona bir mesafeden kaynakla (ruhsal varlık) yaklaşılabılır

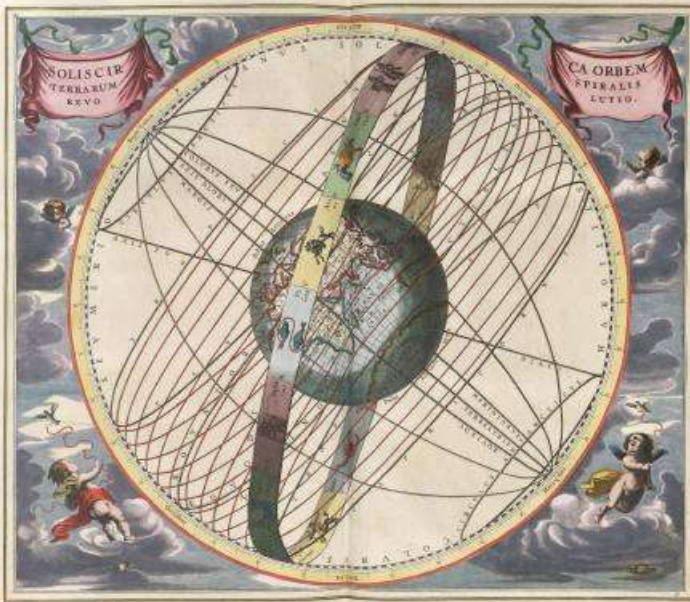
(White M: The externalizing of the problem and the Re-Authoring of Lives and Relationships. Dulwich Centre Newsletter, 1988)

İnsanın öyküsü..

- Çocuk kahraman yola koyulur, yolda zorluklar ve yardımcılar vardır. Yoldan yetişkin (bilge) olarak döner
- İnsan duygudan doğar, düşüncelerinde varlığının nedenini (tinsellik) ve sonucunu (ölümünü) arar
- Duyguların öncülü, düşüncelerin sonucu nedir gibi bir soruya verilecek en doğru cevap herhalde, sonsuzca tatmin hali yani 'sonsuzluk arzusu' olacaktır

Kendisi olmak/ Farkındalığa açıklık

- Kişinin kendisi olması, büyüme güçlerini özgürce (aşkınca) kullanarak yeniliği kişiliğe özümlemedir
- Farkındalık, aktif ilgili oluşla olanaklıdır. Farkındalık yönelmedir; değerlendirme, yaklaşma ve çatışmasız seçmedir
- Farkındalık, etkileşim içinde, temasın yükselen heyecanıyla, keşfetme ve icat etme sürecinde gerçekleşir
- Yeniliğin özümrlenmesi benliği aşan bir kendilik deneyimidir, yükselen enerjiyle dengelenme ve bütünleşme hissi oluşturur

Bağımsız olabilmek..

- Ve böylece Tanrı'ya 'Tanrı'dan' bağımsız olabilmek için, en yüksek melek, sinek ve ruhun eşit olduğu o ebedi doğruluğu anlamak ve onunla birleşmek için dua edelim; orası benim oluşturulduğum, olduğum şeyi istediğim ve istediğim şey olduğum yer...

(Meister Eckhart, 52.Vaaz)

Sigmund Freud, The Future of an Illusion, 1927

‘Dinsel öğretilerin içerdği gerçekler, öylesine bozulmuş ve sistematik olarak tanınmaz hale getirilmiştir ki insanlık onları gerçek olarak kabul edemez. Bir çocuğa yenidoğan bebeklerin leylekler tarafından getirildiğini söylememizle aynı şeydir bu...

- ..Burada, bu büyük kuşun neyi belirttiğini bildiğimizden, gerçeği simgesel bir görünümle anlatırız.

- Fakat çocuk bunu bilmez; o ancak **çarpıtmayı** duyar ve kandırıldığını hisseder; ve bizler asiliğinin ve yetişkinlere olan güvensizliğinin bu **izlenime** sıkı sıkıya bağlı olduğunu biliriz
- Biz, gerçeğin bu tür çarpıtmalarından kaçınmanın ve çocuğa olan bitenin **gerçek halinin** bilgisini, onun **entelektüel gelişim aşamasına** uygun biçimde sunmanın daha doğru olduğu sonucuna vardık'

Çocuksu yetişkinlik!

- Freud, çocuksu yetişkinliğimize güven verecek entellektüel sistemi kurmaya çalışmıştır. Freud'çu psikanaliz sisteminin tümü 'çocuksuluk' ile ilgilenmiştir.
- Freud, yaşamının son yıllarında çocukluk anılarını tekrar canlandırmayan hiçbir yöntemle psikanaliz denilemeyeceğini kesin olarak yinelemiştir.

Çocuğun getirdikleri

- Çocuğun kendisiyle nevrotik mesafesi azdır, çevresiyle dolaysız/doğrudan temas içindedir
- Ruhsal gücü fazladır, 'ama neden' sorusuyla iyi felsefe yapar, düşüncede kolay kolay durmaz
- Duygularındaki dolaysızlık saflıkla masumiyetin, düşüncelerindeki dolaysızlıkla empatisiz gaddarlığın taşıyıcısı olabilir
- Çocuk kahramanın yetişkin bilgeye dönüşümü yaşam yolculuğudur

Farkındalığa kapalılık olarak nevroz

- Nevroz, kişinin gelişime, deneyime, paylaşımına açık olmayan, yabancılaştığı 'bir tutuk (tutuklu), darlaşmış kendilik biçimi'dir
- Nevrotik tutumunu aslında kişi beğenmez, eleştirir ve nevrotik davranışıyla arasındaki mesafeyi aşma çabası içindedir
- Sağlıklı davranışın karşılıklı gelişen paylaşımına ve yaratıcı üretime götürdüğünü bilir; sağlık kazanmak adına terapistte gelir

- Çocukluğumuzun arındırılmış imgelerine takıntılıyız ve bu yüzden de yetişkinliğimizin gerekli geçişlerine karşı ilgisiz kalıyoruz
- İnsan ruhuna, onu geri çekmeye çabalayan belirli fantezilerin tersine ileri götüren simgeleri sağlamak, her zaman mitoloji ve ayinin başlıca işlevi olmuştur
- Doğrusu, aramızdaki oldukça yüksek nevrotiklik oranı, böylesine etkili bir ruhsal yardımcının çöküşünden kaynaklanıyor olabilir

(Campbell J: Kahramanın Sonsuz Yolculuğu, Kabalcı Y, aslı 1949).

Aile yaşam döngüsü

- 1-Gebe kalma, hamilelik, çocuğun doğumu,
- 2-Çocuğun anlaşılır kelimeler kullanmaya başlaması,
- 3-Çocuğun evin dışındaki dünya ile bağlantı kurmaya başlaması,
- 4-Çocuğun ergenlik çağına girmesi,
- 5-Gencin evden ayrılması
- 6-Gencin evlilik kurması
- 7-Annenin menapoza girmesi,
- 8-Babanın (cinsel) gücünün azalması,
- 9-Büyükanne ya da büyükbaba olmak,
- 10-Eşlerden birinin kaybı

SPIRİTUALİTE (TİN) ve DİN

- Tarihsel olarak kurumsal din, yargılayıcı, yabancılaştırıcı, dışlayıcı bir şekilde önyargıyı, kin ve nefreti haklı çıkarmak, yaymak için kullanılmıştır
- Aslında din, sevgiyi çoğaltarak, kardeşçe paylaşımı artırarak, sosyal desteği geliştirmede önemli işleve sahip olmalıdır

Lee BY, Newberg AB. Religion and health: a review and critical analysis. Zygon 40: 443-468, 2005.
Chatters LM. Religion and health: public health research and practice. Annu Rev Public Health 21: 335-367, 2000.

KULLANDIĞIMIZ DİN KONSEPTİ

- Geleneksel dine dayanır, diğer dini kültürler ve gruplar dışlanır
- Intrinsic religiosity (içsel dindarlık) dinin içsel ihtiyaçlarla, ciddi biçimde ele alınması tanımlar
- Extrinsic religiosity (dışsal dindarlık) sosyal kabul görmek ya da ihtiyaçlarına ulaşmada bir aracı olarak dinin rituellere bağlı uygulanmasını ifade eder

Allport GW, Ross JM: Personal religious orientation and prejudice. J Pers Soc Psychol 5:432–443, 1967.

Pargament KI, Zinnbauer BJ, Scott AB, et al. Red flags and religious coping: identifying some religious warning signs among people in crisis. J Clin Psychol 54: 77-89, 1998.

Pargament KI, Koenig HG, Perez LM. The many methods of religious coping: development and initial validation of the RCOPE. J Clin Psychol 56: 519-543, 2000.

Pargament KI, Koenig HI, Tarakeshwar N, Hahn J. Religious struggle as a predictor of mortality among medically ill elderly patients: a 2-year longitudinal study. Arch Intern Med 161: 1881-1885, 2001.

Trenholm P, Trent J, Compton WC. Negative religious conflict as a predictor of panic disorder. J Clin Psychol 54: 59-65, 1998.

Ruh sağlığı ve din

- Dindar insanların akıl sağlığı ve stresle baş etmeleri daha iyi (850 çalışmayı kapsayan metaanaliz)

(Koenig HG. Religion, spirituality and medicine: application to clinical practice. JAMA 2000; 284: 1708-1709).

- Dindar insanların fiziksel sağlıkları daha iyi, sağlıklı yaşam biçimi içindeler, daha az sağlık hizmeti alıyorlar (350 çalışmayı kapsayan metaanaliz)

(Hummer R, Rogers R, Nam C, Ellison C. Religious involvement and US adult mortality. Demography 1999; 36: 273-285).

- İçsel dindarlık akıl ve beden sağlığını iyileştirir, yaşam süresini artırır, tedavi edici değeri vardır
- Dışsal dindarlık ruhsal bozuklukla ilişkili bulunmuştur. Hatta bazı dini baş etme çabası sağlığı daha da kötüleştirebilir.
- Dışsal dindarlık ve olumsuz dini baş etme kaygı ve depresif belirtilerin yüksekliği ile ilgili bulunmuştur.
- Olumsuz dini kişilerarası deneyimler ve dini cemaatin eleştirilerinin ergen depresyonunu artırdığı saptanmıştır
- Önceden dindar olmadığı halde sağlık kazanmak gibi dışsal nedenlerle (extrinsic) dini pratikler yapmaya başlayan bir kişinin sağlığını kazanmasında dinin rolü olup olmadığı açık değildir

(Smith TB, McCullough ME, Poll J. Religiousness and depression: evidence for a main effect and the moderating influence of stressful life events. Psychol Bull 129: 614-636, 2003).

(Cotton S, Zebracki K, Rosenthal SL, et al. Religion/spirituality and adolescent health outcomes: a review. J Adolesc Health 38: 472-480, 2006).

Psikoterapistin inancı toplumu temsil etmiyor!

- 95% Amerika genel toplumda Allah inancı
- 98% Türkiye genel toplumda Allah inancı
- 92% Almanya'daki Türklerde Allah inancı
- 48% Alman toplumunda Allah inancı
- Psikoterapistler arasında Allah inancı toplumlardan düşük, aile terapistlerinde ise en yüksek!

Gallup 1985, INFO GmbH (Berlin/ Almanya) ve Liljeberg Res.Int. Ltd. Sti, 2009
www.infogmbh.de/aktuell/Basin_Bildirisi.pdf

Coyle, BR: 'Twelve myths of religion and psychiatry: lessons for training psychiatrists in spiritually sensitive treatments',
Mental Health, Religion & Culture, 4: 2, 149 — 174,2001.

Aile öyküleri?

- Kliniğe bir sorunla başvuran çocukların beveynlerinin %58.7' si masal anlatmamış/ okumamış
- Geçmişten bu güne anlamlı bağlar taşıyan aile öykülerini üretmek zorlaşıyor.Ebeveynlerin %48'i aile öyküsü anlatmıyor. Eğitimi yüksek anneler aile öyküsü aktarıyor
- Hazır öyküler -oyunlardan, tv dizilerinde kes/yapıştır-kullanılıyor
- Ebeveynlerin %43'ü ailede yaşanan olayların çocukları etkileyeceğini düşünüyor, bunlar daha fazla çaresizlik yaşıyor ve aile iletişim eğitimine istekliler

KENDİMİZİ GÖZDEN GEÇİRELİM

- 1-Yaşam enerjimi daha çok ne için harcıyorum?
 - a) para kazanmak
 - b) saygı, itibar kazanmak
 - c) başarı kazanmak
 - d) dost kazanmak
 - e) güzel şeyler yapmak
 - f) sevmek, sevilmek

- 2- Yaşamımın amacı:

.....

- 3- Gerçekleştirmek istediğim rüya:

.....

- 4-Ben bir kahramansam, neredeyim? Neyin peşindeyim?.....

.....

- 5- Hangi güç ya da güçler beni korkuya düşürür veya kaygılandırır?:

.....

- 6- Hiç kendimi üstün bir güçle bağlantılı hissettim mi?, nasıl? ne zaman?

.....

- 7- Ölürlen/öldüğümde bağlantı içinde olacağım bir süreç var mı?

.....

- 8- En kutsal veya en özel yaşantım neyle ilişkilidir?

.....

- 10-Yaşam amacıma ulaşmamda beni en fazla zorlayan şeyler? :.....

.....

Paylaştığımız için teşekkürler!

